

PERKHIDMATAN BOT PERAMBANG SEBAGAI ALTERNATIF
PENGANGKUTAN DAN PELANGONGAN DI KUALA TERENGGANU

ALIFAH AMANINA BINTI MOHD ZAKI
SITI AMALINA BINTI MOHD KAMAROL BAHARI

JABATAN PERANCANGAN BANDAR DAN WILAYAH
FAKULTI SENIBINA, PERANCANGAN DAN UKUR
UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA PERAK
KAMPUS SEMI ISKANDAR

OKTOBER 2010

**UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
FAKULTI SENIBINA PERANCANGAN DAN UKUR
JABATAN PERANCANGAN BANDAR DAN WILAYAH**

OKTOBER 2010

Adalah disyorkan bahawa Kajian Akhir ini yang disediakan

Oleh

**ALIFAH AMANINA BINTI MOHD ZAKI
SITI AMALINA BINTI MOHD KAMAROL BAHARI**

bertajuk

**Perkhidmatan Bot Penambang Sebagai Alternatif Pengangkutan dan
Pelancongan Di Kuala Terengganu**

Diterima sebagai memenuhi sebahagian dari syarat untuk
memperolehi Diploma Perancangan Bandar dan Wilayah

Penyelia : Puan Kamariah Abdullah
Koordinator Kajian Akhir : _____ Dr. Mohd Fadzil Abd. Rashid
Koordinator Program : _____ Prof. Madya Dr. Siti Norlizaiha Harun

ABSTRAK

Bot penambang di Negeri Terengganu merupakan satu pengangkutan yang unik kerana jarang digunakan di negeri lain dan ia juga mempunyai warisan tersendiri yang harus dikekalkan hingga kini. Pengangkutan air ini bergantung kepada sumber perairan seperti sungai. Oleh itu, lokasi bandar yang berdekatan dengan sungai amat sesuai bagi dijadikan mod pengangkutan alternatif terutama di kawasan yang mengalami kesesakan lalulintas, pencemaran udara dan sebagainya. Selain itu, bot penambang berpotensi dijadikan tarikan pelancong dari luar negara serta menjadi sumber pendapatan kepada pengusaha bot, khususnya bagi penduduk setempat dimana mereka menggunakan bot penambang bagi kegunaan harian untuk bergerak dari satu tempat ke tempat yang lain dan ia dijadikan sebagai salah satu jalan alternatif dari Kuala Terengganu ke Kampung Seberang Takir serta ke kawasan sekitarnya. Walaupun begitu, terdapat beberapa masalah yang dihadapi terhadap perkhidmatan bot penambang ini, iaitu dari segi isu penyelenggaraan, ciri-ciri keselamatan yang kurang terjamin dan tiada rangkaian perhubungan ke tempat tarikan pelancongan sekitar. Oleh itu, kajian ini dijalankan mengikut lima peringkat iaitu mengenalpasti isu dan masalah dan pembentukan matlamat serta objektif, kajian teoritikal, kaedah pengumpulan data, menganalisis data dan penemuan, dan cadangan dan rumusan. Bagi kajian akhir ini juga, terdapat tiga kaedah kajian yang digunakan iaitu kaedah pengamatan, kaedah temubual dan kaedah soal selidik. Kaedah pengamatan dilakukan oleh pengkaji sendiri dengan melihat dan memantau perkhidmatan bot penambang. Manakala kaedah temubual pula adalah kaedah yang melibatkan Jabatan Laut Semenanjung Malaysia, Persatuan Bot Penambang Seberang Takir dan Pihak Berkuasa Tempatan. Kaedah soal selidik dijalankan keatas responden iaitu penumpang, pelancong dan pemandu bot penambang. Dengan adanya perkhidmatan bot penambang di Kuala Terengganu, orang ramai dapat membuat pilihan bagi penggunaan pengangkutan awam yang mudah dan senang. Bagi menarik penumpang memilih pengangkutan air ini, terdapat beberapa cadangan yang dibuat seperti mencantikkan keadaan bot, meningkatkan keselamatan dan keselesaan bot, mengadakan promosi pengangkutan air, dan sebagainya. Dengan adanya pelbagai kelebihan bot penambang, ia berpotensi untuk dikekalkan dan dimajukan sebagai mod pengangkutan di Negeri Terengganu.

PENGHARGAAN

Kami bersyukur kehadiran Ilahi kerana dengan limpah kurnia dan keizinanNya, maka dapatlah kami menyiapkan kajian akhir ini dalam jangka waktu yang telah ditetapkan. Disini, kami ingin mengambil kesempatan mengucapkan jutaan terima kasih kepada Puan Kamariah Abdullah selaku penyelia kajian akhir kami yang banyak memberi tunjuk ajar, nasihat dan sokongan sepanjang penyelidikan ini dijalankan.

Ribuan terima kasih juga ucapkan kepada Persatuan Penambang Seberang Takir (PPST), Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Kuala Terengganu, Majlis Daerah Kuala Terengganu, Jabatan Laut Semenanjung Malaysia, Jabatan Perangkaan, dan jabatan-jabatan serta agensi-agensi lain dan juga orang ramai yang telah banyak membantu dan memberi kerjasama ketika perjalanan kajian akhir ini dibuat. Kerjasama yang diberikan amatlah kami hargai, terima kasih kami ucapkan. Semoga Allah S.W.T akan membalas segala jasa baik yang telah anda curahkan.

Tidak lupa juga kepada rakan-rakan seperjuangan, DTRP 6A sesi Januari-April 2010 dan juga pensyarah-pensyarah Jabatan Perancangan Bandar dan Wilayah, Fakulti Seni Bina Perancangan dan Ukur, Universiti Teknologi Mara Perak yang telah banyak membantu dan memberi sokongan serta pandangan. Semoga kita semua berjaya menempuh segala cabaran dan dugaan pada masa hadapan. Akhir sekali, jutaan terima kasih kepada ibubapa kami yang telah banyak menyokong kami dalam menyiapkan Kajian Akhir ini. Semoga kita sentiasa dalam keredhaan dan keberkatan Allah S.W.T. Amin.

Abstrak	i
Penghargaan	ii
Isi Kandungan	iii
Senarai Jadual	vi
Senarai Rajah	vii
Senarai Lampiran	viii
Senarai Singkat Kata	ix

KANDUNGAN	MUKA SURAT
BAB 1.0 PENDAHULUAN	1
1.1 Pengenalan	1
1.2 Penyataan Masalah	3
1.3 Matlamat	5
1.4 Objektif	5
1.5 Skop Kajian	6
1.6 Metodologi Kajian	7
1.6.1 Peringkat Pertama	7
1.6.2 Peringkat Kedua	8
1.6.3 Peringkat Ketiga	8
1.6.4 Peringkat Keempat	10
1.6.5 Peringkat Kelima	11
1.7 Carta Alir Proses Kajian	12
1.8 Kepentingan Kajian	13
BAB 2.0 SISTEM PENGANGKUTAN BOT PENAMBANG DAN SUMBANGAN KEPADA SEKTOR PELANCONG	15
2.1 Pengenalan	15
2.2 Definisi Pengangkutan Air	16
2.3 Sejarah Penggunaan Pengangkutan Air	17
2.3.1 Penggunaan Batang Kayu	20
2.3.2 Penggunaan Rakit	20
2.3.3 Penggunaan Perahu Jalur	21
2.3.4 Penggunaan Perahu	23
2.3.5 Penggunaan Perahu Layar	25
2.3.6 Penggunaan Bot	26
2.4 Definisi Pelancongan	27